

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců Mgr. Petra Pospíšila a JUDr. Faisala Husseiniho, Ph.D., v právní věci žalobkyně **L. K.**, proti žalovanému **Magistrátu města Brna**, se sídlem Brno, Dominikánské nám. 1, za účasti osoby zúčastněné na řízení **O. N.**, o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 15. 5. 2015, č. j. MMB/0127694/2015, sp. zn. OUSR/MMB/0107634/2015/2, a ze dne 10. 12. 2014, č. j. MMB/0468803/2014, sp. zn. OUSR/MMB/0432864/2014/2,

t a k t o :

- I. Žaloba proti rozhodnutí Magistrátu města Brna ze dne 10. 12. 2014, č. j. MMB/0468803/2014, sp. zn. OUSR/MMB/0432864/2014/2 **se odmítá.**
- II. Žaloba proti rozhodnutí Magistrátu města Brna ze dne 15. 5. 2015, č. j. MMB/0127694/2015, sp. zn. OUSR/MMB/0107634/2015/2 **se zamítá.**
- III. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.
- V. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Dne 10. 2. 2014 obdržel Úřad městské části Brno-Líšeň (dále též „stavební úřad“) podnět od pana J. K., bytem B., Š. 156, ve věci neoprávněně prováděných stavebních prací v sousední nemovitosti na ul. Š. 158. Na základě následně provedených kontrolních prohlídek bylo zahájeno řízení o odstranění stavby, které vyústilo v rozhodnutí stavebního úřadu o nařízení odstranění stavby. Stavební úřad rozhodnutím ze dne 9. 6. 2014, č. j. MCLISEN 04334/2014/2700/DUB, vlastníku stavby O. N.:

- I. nařídil odstranit části stavby *nové nosné stropní konstrukce z ocelových I profilů uložených do nosného zdiva a stropní tvárnice HURDIS*,
- II. stanovil že, náklady spojené s odstraněním stavby nese v plné výši vlastník stavby,
- III. stanovil podmínky pro projektovou přípravu k odstranění stavby,
- IV. stanovil podmínky k odstranění stavby.

[2] Proti tomuto rozhodnutí nikdo nepodal odvolání, a tak nabylo právní moci dne 3. 7. 2014.

[3] Dne 24. 9. 2014 se zástupce žalobkyně Ing. K. dostavil na stavební úřad, kde nahlížel do spisu sp. zn. STP/01315/2014 ve věci odstranění stavby. Požadoval rovněž pořízení kopie projektové dokumentace zpracované Ing. G. vlastním fotografickým zařízením, což mu bylo odmítnuto. Stavební úřad vydal usnesení ze dne 8. 10. 2014, č. j. MCLISEN 08439/2014/2700/DUB, o odepření pořízení kopie části spisu, ve kterém uvedl, že se Ing. K. neodepírá nahlížet do spisu, pro umožnění pořízení kopie projektové dokumentace však musí předložit v souladu s § 168 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „stavební zákon“), souhlas toho, kdo dokumentaci pořídil, případně souhlas vlastníka stavby, které se dokumentace týká.

[4] Na základě odvolání žalobkyně toto usnesení žalovaný zrušil rozhodnutím ze dne 10. 12. 2014, č. j. MMB/0468803/2014, a věc vrátil stavebnímu úřadu k novému projednání. Žalovaný shledal, že usnesení bylo nepřezkoumatelné (pro nesrozumitelnost) a nezákonné. Se stěžejním důvodem pro neumožnění učinit si kopie projektové dokumentace podle § 168 odst. 2 stavebního zákona se žalovaný ztotožnil.

[5] Usnesením ze dne 25. 2. 2015, č. j. MCLISEN 01806/2015/2700/HOS, stavební úřad znovu rozhodl o odepření pořízení kopie části spisu, jelikož žalobkyně ani na výzvu nepředložila souhlas potřebný podle § 168 odst. 2 stavebního zákona.

[6] Proti tomuto usnesení podala žalobkyně opět odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne 15. 5. 2015, č. j. MMB/0127694/2015, zamítl a potvrdil rozhodnutí stavebního úřadu. Žalovaný uvedl, že řízení o odstranění stavby bylo skončeno dne 3. 7. 2014, kdy nabylo právní moci rozhodnutí o odstranění stavby. Postup správního orgánu tak byl v souladu i s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 4. 12. 2013, č. j. 5 A 241/2011-69, na který

odkazovala žalobkyně a který vztahuje účinnost § 168 odst. 2 stavebního zákona pouze na dobu poté, co skončily řízení a postupy podle stavebního zákona, nikoli v okamžiku kdy probíhají. Žalobkyně nepředložila souhlas předpokládaný předmětným ustanovením, a proto byl postup stavebního úřadu v souladu s právními předpisy, když žalobkyni odepřel pořízení kopie projektové dokumentace.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

[7] Proti rozhodnutí žalovaného podala žalobkyně včas žalobu. Uvedla, že při nahlížení do spisu sp. zn. STP/01315/2014 dne 24. 9. 2014 bylo jejímu zástupci odepřeno nahlédnout do projektové dokumentace a zhotovit si z ní kopie jeho fotografickým zařízením. V usnesení o odepření zhotovení kopie části spisu ze dne 8. 10. 2014 nebyla věrohodně a úplně popsána situace, která se v kanceláři oprávněné úřední osoby stala, a sice že zástupci žalobkyně nebylo umožněno ani nahlédnout do projektové dokumentace. Přitom žalobkyni jako účastníci řízení náleží právo nahlížet do všech částí spisu včetně projektové dokumentace a činit si z něj kopie. Ustanovení § 168 odst. 2 stavebního zákona se uplatní pouze pro postup mimo běžící řízení (viz rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 4. 12. 2013, č. j. 5 A 241/2011-69).

[8] Žalovaný nesprávně určil termín uzavření spisu k jeho archivaci na den 3. 7. 2014, tedy den právní moci rozhodnutí o odstranění stavby. Stavební úřad totiž až ve výroku tohoto rozhodnutí stanovil podmínky pro odstranění stavby, mj. povinnost stavebníka předložit projekt bouracích prací do 1 měsíce ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. V okamžiku vydání rozhodnutí tedy nebyla projektová dokumentace součástí spisu a nikdo do ní ani nemohl nahlédnout. Až na základě projektové dokumentace mohl stavební úřad stanovit další případné podmínky k provádění bouracích prací.

[9] Stavební úřad žalobkyni opomněl informovat o termínu zahájení prací, kontrolní prohlídky i ukončení svého konání v předmětné věci. Až termín ukončení konání stavebního úřadu v předmětné věci by byl rozhodným termínem pro uzavření celého spisu.

[10] S ohledem na výše uvedené žalobce navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 5. 2015 a 10. 12. 2014, jakož i jím předcházející rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 25. 2. 2015 a 8. 10. 2014, zrušil.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

[11] Ve vyjádření k žalobě žalovaný zopakoval argumentaci obsaženou v napadeném rozhodnutí. Uvedl, že stavební úřad vydal usnesení pouze ve věci odepření pořízení kopie projektové dokumentace, nikoli ve věci odepření nahlížení do části předmětného spisu (o tom svědčí i úřední záznam na listu č. 87 správního spisu). Žalobkyně následně již své právo nahlížet do spisu nevyužila. V daném případě řízení o odstranění stavby už neběželo, a tedy byly splněny podmínky pro postup dle § 168 odst. 2 stavebního zákona, a to i v souladu s rozsudkem Městského soudu v Praze č. j. 5 A 241/2014-69. Správní orgány se vypořádaly se všemi námitkami žalobkyně a postupovaly v souladu s platným právem. Na základě výše uvedeného žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Replika žalobkyně k vyjádření žalovaného

[12] Po nahlédnutí do spisu dne 3. 11. 2015 podala žalobkyně dne 12. 11. 2015 repliku k vyjádření žalovaného. Uvedla, že tvrzení, že měla kdykoli možnost nahlédnout do projektové dokumentace, je zavádějící. Nahlédnutí bylo odepřeno za přítomnosti vedoucí pracovnice stavebního úřadu, tudíž lze předpokládat, že i další pokus o nahlédnutí by dopadl stejným způsobem. Je také pod úroveň žalobkyně, aby se několikrát po sobě domáhala toho, co jí zákonný předpis bez jakýchkoli postranních podmínek umožňuje. S obsahem projektové dokumentace se žalobkyně seznámila až při nahlédnutí do spisu vedeného Krajským soudem v Brně.

[13] Při nahlédnutí do projektové dokumentace bylo žalobkyní zjištěno, že projektová dokumentace neodpovídá požadavkům vyhlášky č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, ve znění pozdějších předpisů, a není v souladu s podmínkami rozhodnutí o odstranění stavby. Podmínka č. 1 rozhodnutí o odstranění stavby byla uložena na základě starého znění vyhlášky č. 499/2006 Sb. Projektová dokumentace v části A. a B. obsahuje pouze stručné odůvodnění záměru, část C., D. a E. zcela chybí. Lze se důvodně domnívat, že odepření nahlédnutí do projektové dokumentace bylo záměrné, aby zabránilo kontrole nekvalitní činnosti stavebního úřadu.

[14] Rozhodnutí o odstranění stavby obsahuje i část pojednávající o uvedení nemovitosti do předchozího stavu vybudováním již odstraněných konstrukcí. Stavebník tak byl povinen před vydáním rozhodnutí doložit projektovou dokumentaci zpracovanou projektantem.

[15] Z obsahu spisu není zřejmé, kdy do něj byla doplněna projektová dokumentace.

[16] Tzv. rozhodný termín nenastal právní mocí rozhodnutí o odstranění stavby, ale nastal by až okamžikem nabytí právní moci rozhodnutí o „stanovení podmínek pro uvedení stavby do původního stavu“, které však nikdy nebylo vydáno a tzv. rozhodný termín ještě nenastal. Ukončení celého stavebního záměru bylo žalobkyni oznámeno sdělením stavebního úřadu ze dne 15. 10. 2014. Tento den by se dal s určitou dávkou vstřícnosti považovat za tzv. rozhodný termín.

V. Duplika žalovaného

[17] Ve vyjádření ze dne 5. 1. 2016 žalovaný zopakoval, že stavební úřad vydal usnesení pouze ve věci odepření pořízení kopie projektové dokumentace, nikoli ve věci nahlížení do části předmětného spisu. Žalovaný uvedl v rozhodnutí ze dne 10. 12. 2014, že stavební úřad postupoval v rozporu se zákonem, pokud žalobkyni neumožnil nahlédnout do celé spisové dokumentace, pokud tomu nebránil zákonný důvod. Žalobkyně své právo nahlížet do spisu po nahlížení dne 24. 9. 2014 již nevyužila.

VI. Posouzení věci soudem

[18] Zdejší soud přezkoumal v mezích žalobních bodů napadená rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí stavebního úřadu, včetně řízení předcházejících jejich vydání a shledal, že **žaloba není důvodná**.

[19] Nejprve bylo třeba vymezit rozsah přezkumu. Žalobkyně se v textu žaloby i žalobním petitu domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 5. 2015, č. j. MMB/0127694/2015, sp. zn. OUSR/MMB/0107634/2015/2, a rovněž rozhodnutí ze dne 10. 12. 2014, č. j. MMB/0468803/2014, sp. zn. OUSR/MMB/0432864/2014/2. Rozhodnutím ze dne 10. 12. 2014 bylo žalobkyni vyhověno, jelikož žalovaný usnesení stavebního úřadu o odepření pořízení kopie části spisu na základě odvolání žalobkyně zrušil a věc vrátil k novému projednání. Pokud žalobkyně souhlasí s výrokem rozhodnutí, ale není spokojena pouze s jeho odůvodněním, soudy v rámci správního soudnictví nejsou povolány k tomu, aby takové rozhodnutí přezkoumávaly, a to jednak s ohledem na zásadu efektivit a jednak vzhledem ke kasačnímu principu správního soudnictví. S ohledem na to je žaloba směřující jen proti důvodům rozhodnutí nepřijatelná dle § 68 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Na základě toho soud žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 12. 2014, č. j. MMB/0468803/2014, sp. zn. OUSR/MMB/0432864/2014/2, odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (výrok I.). Žaloba proti rozhodnutí ze dne 15. 5. 2015 nebyla nepřijatelná, byla podána včas, a proto se jí soud mohl dále věcně zabývat.

[20] V projednávané věci se žalobkyně domáhala nahlédnutí do spisu sp. zn. STP/01315/2014 a možnosti činit si z něj kopie, a to včetně projektové dokumentace bouracích prací.

[21] Podle § 38 odst. 1 správního řádu mají účastníci a jejich zástupci právo nahlížet do spisu, a to i v případě, že je rozhodnutí ve věci již v právní moci. Dle § 38 odst. 2 citovaného zákona umožní správní orgán jiným osobám nahlédnout do spisu, prokáží-li právní zájem nebo jiný vážný důvod a nebude-li tím porušeno právo některého z účastníků, popřípadě dalších dotčených osob anebo veřejný zájem. S právem nahlížet do spisu je spojeno právo činit si výpisy a právo na to, aby správní orgán pořídil kopie spisu nebo jeho části (§ 38 odst. 4). Odepřel-li správní orgán osobě nahlížet do spisu nebo jeho části, vydá o tom usnesení, které se oznamuje pouze této osobě (§ 38 odst. 5).

[22] Judikatura Nejvyššího správního soudu pro přezkum rozhodnutí o odepření nahlížení do spisu dovodila následující závěry. Právo nahlížet do spisu trvá jak v průběhu řízení na prvním i druhém stupni, tak i v případě, kdy je řízení pravomocně ukončeno. V případě probíhajícího řízení lze považovat rozhodnutí správních orgánů vztahující se k právu účastníků řízení nahlížet do spisu za úkon, jímž se upravuje vedení řízení. Na taková rozhodnutí se vztahuje kompetenční výluka stanovená v § 70 písm. c) s. ř. s. a žaloba ve správním soudnictví není podle § 68 písm. e) s. ř. s. přípustná (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2003, č. j. 6 A 164/2002-8). Účastníkovi řízení je nahlížením do spisu dána možnost uplatnit další procesní práva, především právo vyjádřit se k dosud shromážděným důkazům či jiným podkladům pro rozhodnutí, případně navrhnout jejich doplnění, tedy mít možnost uplatňovat celý souhrn procesních práv, která mají zaručit vedení spravedlivého procesu, jak je garantován čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2010, č. j. 5 Afs 33/2009-43).

[23] Situace je ovšem odlišná v případě již ukončených řízení, či v případě výkonu práva na nahlížení do spisu osobami odlišnými od účastníků řízení. Zde se jedná o výkon

samostatného procesního práva buď osoby odlišné od účastníka, nebo účastníka původního řízení ve fázi po ukončení řízení, o němž se rozhoduje v samostatném správním řízení. Není-li tu jiné řízení, než samotné řízení o žádosti osoby nahlédnout do spisu, nemůže být logicky usnesením o odepření nahlížení do spisu upravováno vedení neexistujícího řízení (bližší viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2011, č. j. 1 As 112/2011-100).

[24] V nyní projednávané věci byl spis založen k prověření stavební činnosti prováděné stavebníkem bez povolení. Následně bylo zahájeno řízení o odstranění stavby, jehož účastníkem byla mj. i žalobkyně. Řízení bylo ukončeno rozhodnutím o nařízení odstranění stavby ze dne 9. 6. 2014. Proti tomuto rozhodnutí nikdo nepodal odvolání, a tak nabylo právní moci dne 3. 7. 2014. Tímto dnem skončilo i řízení o odstranění stavby – řádnými opravnými prostředky již nebylo možné změnit výrok tohoto rozhodnutí. Stavební úřad podle § 130 odst. 1 stavebního zákona v rozhodnutí o nařízení odstranění stavby stanovil podmínky k jejímu provedení včetně projektu bouracích prací, který měl být předložen nejpozději do 1 měsíce ode dne nebytí právní moci rozhodnutí.

[25] Žalobkyně do spisu nahlížela dne 24. 9. 2014, tedy po skončení řízení o odstranění stavby. Neměla tak možnost brojit žalobou proti konečnému rozhodnutí, a tudíž je nyní napadené usnesení o odepření pořízení kopie části spisu (resp. rozhodnutí o odvolání) přezkoumatelné v rámci správního soudnictví.

[26] Žalobkyně namítala, že jejímu zástupci bylo dne 24. 9. 2014 odepřeno nejen pořízení kopie projektové dokumentace, ale i samotné nahlédnutí do této části spisu. Jaký byl přesný průběh inkriminovaného nahlížení v kanceláři stavebního úřadu nelze ze spisu s určitostí zjistit. Nicméně v úředním záznamu (č. 1. 87 správního spisu) podepsaném Ing. K. je uvedeno, že bylo odmítnuto pořízení kopie projektové dokumentace vlastním fotografickým zařízením, o čemž bude vydáno usnesení. V usnesení ze dne 8. 10. 2014 stavební úřad uvedl, že se neodepírá nahlížet do spisu, avšak pořízení kopie projektové dokumentace je podmíněno předložením souhlasu dle § 168 odst. 2 stavebního zákona. Žalovaný v rozhodnutí o odvolání ze dne 10. 12. 2014 uvedl, že za splnění zákonných podmínek nelze účastníkovi řízení upírat právo nahlížet do spisu, a to ani kdyby součástí tohoto spisu byla projektová dokumentace. K tomu dodal, že stavební úřad postupoval v rozporu se zákonem, pokud účastníkovi řízení neumožnil nahlédnout do celé spisové dokumentace, ledaže by tomu bránil jiný zákonný důvod.

[27] Skutečnost, že zástupci žalobkyně bylo odepřeno být nahlédnout do projektové dokumentace, tak vyplývá pouze z jejího tvrzení. I pokud bylo pravdivé, tuto nezákonnost odstranil odvolací orgán a žalobkyni nic nebránilo znovu do spisu nahlédnout, nyní již s jasným stanoviskem nadřízeného orgánu. Soudu není zřejmé, jaké jiné nápravy by se žalobkyně chtěla ve vztahu k nahlížení do spisu domoci, když zmíněné odvolání podávala. Námitka žalobkyně, že jí nebylo umožněno nahlédnout do spisu, je tedy nedůvodná.

[28] Druhou rovinou sporu bylo právní posouzení institutu odepření pořízení kopie projektové dokumentace. Po skutkové stránce bylo nesporné, že správní orgány žalobkyni kopii projektové dokumentace bouracích prací neposkytly.

[29] Stavební zákon ve vztahu k nahlížení do spisu, resp. pořizování kopií dokumentace stavby, v § 168 odst. 2 stanoví: „*Vedení spisové služby a nahlížení do spisu se řídí ustanoveními správního řádu a zvláštního právního předpisu. Kopii dokumentace stavby stavební úřad poskytne, pokud žadatel předloží souhlas toho, kdo dokumentaci pořídil, případně souhlas vlastníka stavby, které se dokumentace týká. V odůvodněných případech lze usnesením odepřít nahlížení do vybraných částí dokumentace u staveb důležitých pro obranu státu, staveb civilní ochrany a bezpečnosti, popřípadě z důvodů ochrany osob a jejich majetku.*“ Každá ze tří vět tohoto odstavce má svůj vlastní samostatný význam. Jaký je přesný význam tohoto ustanovení, se však zatím správní soudy ve své rozhodovací praxi neshodly.

[30] Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, v rozsudku ze dne 21. 7. 2011, č. j. 59 A 97/2010-27, uvedl, že nahlížení do spisu je upraveno pouze správním řádem, zatímco poskytování dokumentace řeší speciálně stavební zákon v § 168 odst. 2. Pokud se žadateli (účastníkovi územního řízení) nepodařilo zajistit souhlas toho, kdo dokumentaci pořídil, případně souhlas vlastníka stavby, které se dokumentace týká, nemohl stavební úřad žádosti o poskytnutí kopie dokumentace vyhovět.

[31] Na základě rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 4. 12. 2013, č. j. 5 A 241/2011-69, byla ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 3018/2014 publikována právní věta: „*Ustanovení § 168 odst. 2 stavebního zákona z roku 2006, které opravňuje stavební úřad poskytnout žadateli kopii dokumentace stavby pouze se souhlasem toho, kdo dokumentaci pořídil, nebo se souhlasem vlastníka stavby, které se dokumentace týká, nedopadá na účastníka běžícího stavebního (případně územního) řízení. Tomuto účastníku je stavební úřad povinen pořídit kopii dokumentace v souladu s § 38 odst. 4 správního řádu z roku 2004.*“

[32] Dle názoru Krajského soudu v Hradci Králové vyjádřeného v rozsudku ze dne 29. 7. 2016, č. j. 30 A 4/2015-70, nemá-li účastník řízení vedeného podle stavebního zákona souhlas podle § 168 odst. 2, nelze mu kopii dokumentace vydat. Účastníkovi řízení ale nic nebrání v tom, aby si fotokopie listin, včetně dokumentace, o které by měl zájem, pořídil sám při nahlížení do správního spisu v rámci vedeného stavebního řízení (např. si je ofotil). To ovšem za předpokladu, že nejde o dokumentaci, která je zmiňována v poslední větě předmětného ustanovení.

[33] Názoru zdejšího soudu je nejbližší argumentace uvedená v rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci. Pořizování kopií dokumentace stavby v rámci stavebního řízení je součástí práva nahlížet do spisu a pořizovat si z něj opisy. Stavební zákon pro možnost jeho výkonu však stanovuje zvláštní podmínky (nutnost doložení souhlasu pořizovatele dokumentace, příp. vlastníka stavby). Ze systematiky i logiky věci vyplývá, že obecně nahlížení do spisu upravuje správní řád a věta druhá § 168 odst. 2 stavebního zákona představuje odchylnou, **speciální** úpravu ve vztahu k § 38 odst. 4 správního řádu pro případy poskytování kopií spisu, konkrétně pak pro poskytování kopií dokumentace stavby. O tom svědčí i důvodová zpráva ke stavebnímu zákonu (dostupná v digitálním repozitáři Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, www.psp.cz), ve které je uvedeno: „*Nahlížení do některých částí dokumentace stavby, především projektové dokumentace, je omezeno nebo vyloučeno z důvodů ochrany utajovaných skutečností, obchodního tajemství, ochrany osobních dat a civilní ochrany a bezpečnosti (terorismus). Pro účely poskytování kopií dokumentace staveb*

je upraven zvláštní postup vyžadující souhlas stavebníka, popř. vlastníka stavby. Jinak platí správní řád.“

[34] Přestože výše citované závěry Městského soudu v Praze byly publikovány ve sbírce rozhodnutí, zdejší soud se s nimi neztotožňuje. V první řadě byla skutková situace v předmětném rozhodnutí odlišná, jelikož se týkala hlukových studií, které byly podkladem pro závazné stanovisko hygienické stanice. Je tedy otázkou, zda tyto hlukové studie vůbec bylo možné považovat za dokumentaci stavby chráněnou § 168 odst. 2 stavebního zákona (např. oproti dokumentaci dle § 110 odst. 5, § 125 odst. 3 či § 125 odst. 6 stavebního zákona).

[35] Provedený systematický výklad, který měl svědčit o tom, že předmětné ustanovení se použije až poté, co skončily řízení a postupy dle stavebního zákona, neobstojí. Ustanovení § 168 odst. 2 se nachází v části páté *Společná ustanovení* (hlavě II *Evidence územně plánovací činnosti, ukládání písemností a nahlížení do nich*), a tedy má za cíl dopadat na celý okruh otázek a situací řešených stavebním zákonem. Na jiném místě stavebního zákona není nahlížení do spisu upraveno, a tedy má soud za to, že se toto ustanovení má vztahovat k řízením dle stavebního zákona jako celku. Ze skutečnosti, že hlava II části páté upravuje též ukládání písemností a evidenci územně plánovací činnosti nelze dovodit, a to ani za pomoci jazykového výkladu, že by se § 168 vztahoval pouze na skončená řízení dle stavebního zákona. Ustanovení nečiní rozdíl mezi účastníky řízení a ostatními osobami. Samotný fakt, že § 168 odst. 2 věta první výslovně odkazuje na správní řád, přestože ve stavebním zákoně existuje obecný odkaz na subsidiární využití správního řádu pro postupy a řízení dle stavebního zákona (§ 192), neznamená, že tato věta je zbytečná. Zdejší soud vnímá toto ustanovení jako potvrzení toho, že na úpravu nahlížení do spisu se ve stavebním zákoně nezapomnělo, že se řídí stejně jako u ostatních správních řízení správním řádem (a zákonem č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů), s tím, že je zde výjimka v případě poskytování kopie dokumentace stavby a nahlížení do vybraných částí dokumentace u staveb důležitých pro obranu státu, staveb civilní ochrany a bezpečnosti, popřípadě z důvodů ochrany osob a jejich majetku. Kdyby tomu bylo jinak, má soud za to, že by se zákonodárce v důvodové zprávě k předmětnému ustanovení vyjádřil zcela jiným způsobem. Závěry o tom, že problematika nahlížení do spisu je obecně upravena ve správním řádu a speciálně ve stavebním zákoně potvrzuje i doktrína [viz MALÝ, Stanislav. *Nový stavební zákon s komentářem: Zákon č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)*. Praha: ASPI, 2007. Komentáře (ASPI). ISBN 978-80-7357-249-5, § 168].

[36] Hlavní je však smysl předmětné úpravy, za který lze primárně považovat dosažení toho, aby nedocházelo k situacím, kdy osoba oprávněná nahlížet do spisu obdrží fotokopii dokumentace stavby a následně s ní bude nakládat za účelem využít ji pro zhotovení vlastní stavby, poskytne takové fotokopie třetí osobě pro soukromoprávní účely atd. Tedy, aby byl chráněn projektant stavby (a návazně i vlastník stavby, který je však chráněn především větou třetí § 168 odst. 2 stavebního zákona). Taková ochrana je však efektivní pouze v případě, kdy je poskytnuta po celou dobu správního řízení (resp. i po jeho skončení). Bylo by naprosto nelogické a mařící účel předmětného ustanovení, aby dokumentace stavby během správního řízení nepodléhala režimu podle tohoto ustanovení stavebního zákona (za stejně nelogický považuje zdejší soud závěr, že § 168 odst. 2 stavebního zákona neomezuje účastníky řízení v tom, aby si sami ofotili jakoukoli část správního spisu). Argumentaci Městského soudu v Praze ohledně „rizikovosti“ souseda zdejší soud nepovažuje za přesvědčivou. Jednak

předmětné ustanovení nerozlišuje mezi jednotlivými typy žadatelů o poskytnutí kopie dokumentace stavby, a jednak takovým sousedem například může být (a často bývá) developer, který vlastní řadu pozemků, a který projektovou dokumentaci může vcelku bez problémů využít pro svoji podnikatelskou činnost (a třeba i v rámci konkurenčního boje). Ostatně jakýkoli soused nemusí získané kopie použít pro svoji potřebu, ale může projektovou dokumentaci zpeněžit prodejem třetí osobě.

[37] Zdejší soud se ztotožňuje se závěrem, že je třeba posuzovat, o jakou konkrétní část dokumentace má žadatel zájem a zda se jedná o dokumentaci stavby ve smyslu § 168 odst. 2 stavebního zákona. Ve věci sp. zn. 5 A 241/2011 mělo být žadatelce umožněno pořídit si kopii hlukové studie z toho důvodu, že se nejednalo o dokumentaci stavby ve smyslu § 168 odst. 2 stavebního zákona. Tato skutečnost postačovala pro závěr městského soudu o důvodnosti žaloby a důvody ostatní uvedl dle názoru zdejšího soudu městský soud navíc, mimo skutkový základ daného případu.

[38] Soud tedy v tomto uzavírá, že jazykový, systematický, logický i teleologický výklad svědčí tomu, že dle účinné zákonné úpravy je dokumentace stavby v rámci řízení dle stavebního zákona (resp. i po jeho skončení) chráněna tím, že pro poskytnutí její kopie je vždy nezbytný souhlas jejího pořizovatele, příp. vlastníka stavby. S ohledem na to není podstatné, kdo o poskytnutí kopie žádá (to je podstatné pouze z pohledu správního řádu) a kdy nastal tzv. rozhodný den, tedy kdy bylo ukončeno řízení, v rámci kterého je dotčený spis veden.

[39] Jelikož žalobkyně souhlas požadovaný § 168 odst. 2 stavebního zákona nepředložila, postupoval stavební úřad správně, když jí pořízení kopie dokumentace projektu bouracích prací odepřel. Ani tato námitka tedy nebyla důvodná. Námitky vůči samotnému obsahu dokumentace pak nebyly v této věci relevantní, tudíž se jimi soud nezabýval.

[40] *Obiter dictum* soud poznamenává, že předmětné ustanovení představuje určitý střet mezi právem na informace a právem na spravedlivý proces (rovnost účastníků řízení) na straně jedné a právem na soukromí a vlastnickým právem na straně druhé. Mezi elementární hodnoty demokratické společnosti patří respekt k právům druhých při výkonu vlastních práv. Zákonodárce zvolil úpravu, která omezuje poskytování kopií dokumentace stavby, nicméně nahlížení do ní podléhá stejné úpravě jako ostatní části spisu (s výjimkou § 168 odst. 2 věty třetí). Tudíž účastník řízení (příp. zájemník) má právo do dokumentace stavby nahlížet (i např. za účasti znalce) a seznámit se s podklady rozhodnutí. Informace jako taková tedy poskytnuta je, omezená je pouze její forma. Obecně v takových případech tedy bude mít přednost ochrana projektanta a jeho práce. Takovou úpravu lze považovat za přiměřenou vzhledem k cílům, které sleduje. V některých výjimečných případech si lze představit, že práva žadatele převáží a souhlasu projektanta, příp. vlastníka stavby, nebude potřeba. Například v situaci, kdy takovýto souhlas nebude možné z objektivních důvodů získat (nekontaktnost, smrt). V takovém případě by bylo proti smyslu právní úpravy trvat na absolutním omezení poskytnutí kopie dokumentace stavby při absenci nezbytného souhlasu. Tehdy bude na místě, aby správní orgán provedl tzv. test proporcionality a vážil konkurující si práva a právní statky s ohledem na konkrétně utvořený skutkový základ a zdůvodnil nutnost omezení jednoho či více z nich. Výjimečnost dané situace však musí vyplývat z konkrétních skutkových okolností a především z tvrzení žadatele. K takové situaci v nyní projednávané

věci nedošlo, a tudíž výše uvedené nic nemění na závěru, že správní orgány postupovaly v souladu s právními předpisy.

VII. Závěr a náklady řízení

[41] Krajský soud v Brně tedy shledal námitky žalobkyně nedůvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. (výrok II.).

[42] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto jednak podle § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byla žaloba odmítnuta, a jednak podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně ve věci úspěch neměla (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta) a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

[43] Výrok o náhradě nákladů řízení osoby zúčastněné na řízení se opírá o § 60 odst. 5 s. ř. s. V dané věci soud osobě zúčastněné na řízení neuložil žádnou povinnost, současně pak neshledal důvody hodné zvláštního zřetele pro přiznání práva na náhradu jejích dalších nákladů řízení (ostatně osoba zúčastněná na řízení takové důvody ani netvrdila).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 5. června 2017

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
předsedkyně senátu